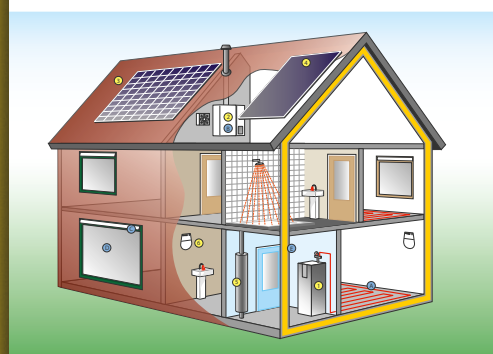

10^e
editie

Duurzame Dinsdag 2008
Het feest van duurzame initiatieven

Elk initiatief is er één!

Onlangs was ik op wandelvakantie in de bergen. Daarbij liep ik langs een gletsjer waar ik tien en vijf jaar geleden ook geweest ben. Die gletsjer trekt zich duidelijk zichtbaar terug. Dan besef je weer hoe belangrijk het is om aan duurzaamheid te werken.

Mijn eigen betrokkenheid bij het thema is gegroeid sinds ik als staatssecretaris voor Verkeer en Waterstaat waterbeleid in mijn portefeuille kreeg. In die periode is er ook veel op dat terrein gebeurd. In 1998 waren er ernstige overstromingen door zware regenval. Sindsdien is het besef gegroeid dat het tijd is voor nieuw beleid, zoals Ruimte voor Water, en ook dat de gevolgen van klimaatveranderingen verstrekkend kunnen zijn, zoals een stijgende zeespiegel en (nog) meer wateroverlast.

Dit jaar besteedt Duurzame Dinsdag extra aandacht aan de thema's water en mobiliteit. Ook in mijn huidige bestuursfunctie - dijkgraaf bij een Hoogheemraadschap - heb ik met die nauw met duurzaamheid verweven thema's te maken: van de kwaliteit van het oppervlaktewater tot keuzes ten aanzien van mobiliteit in de interne bedrijfsvoering. Water is zelf overigens ook mobiel, en speelt een

belangrijke rol bij mobiliteit - zoals de binnenvaart en kustvaart voor vrachtvervoer.

In het Duurzame Koffertje 2008 zijn weer vele nieuwe initiatieven verzameld, met een grote diversiteit: klein en groot, vanuit particulieren en bedrijfsleven, uitgewerkt en pril, heel origineel of voortbordurend op ontwikkelingen. Die diversiteit maakt het heel spannend.

Maar hoe en van wie de initiatieven ook zijn: alle beetjes helpen en zijn onderdeel van verdere bewustwording. Elk initiatief is er één!

Daarom is het zo terecht dat mensen die zich bijzonder en effectief hebben ingezet voor duurzaamheid nu voor het eerst ook worden onderscheiden met Duurzame Lintjes.

Van harte gefeliciteerd met deze onderscheiding!

drs. J. M. (Monique) de Vries
juryvoorzitter Duurzame Dinsdag
2008

P.S.: Speciaal voor deze tiende editie van Duurzame Dinsdag is een overzicht bijgevoegd van welke resultaten prijswinnaars en genomineerden uit voorgaande jaren hebben geboekt.

Duidelijke bijdragen aan duurzaamheid

Algemeen oordeel van de jury:

“Er zijn onwaarschijnlijk veel erg goede initiatieven aangemeld in 2008! Het is ongelooflijk wat er in de samenleving leeft en bruist op het gebied van duurzaamheid. De jury vindt het geweldig te zien dat zowel particulieren als ondernemers en bedrijven blijk geven van zoveel betrokkenheid bij dit thema, dat ons allen aan het hart gaat.

Door de kwaliteit van de initiatieven had de jury wel een hele klus. Toch waren niet alle initiatieven geschikt om mee te dingen voor een nominatie. Zij waren bijvoorbeeld niet concreet genoeg of het betrof een product dat al door de markt gedragen wordt, of juist het tegenovergestelde: een initiatief dat in het verleden al bewezen heeft niet haalbaar te zijn en daarmee ook niet vernieuwend meer.

De juryleden hebben allereerst een lijst gemaakt met de initiatieven van hun voorkeur. Met de criteria bij de hand heeft de jury een voorselectie gemaakt en ieders voorkeuren naast elkaar gelegd.

Die criteria betreffen onder meer: een duidelijke bijdrage aan duurzame ontwikkeling, een ondernemend karakter en doorzettingsvermogen, voldoende draagvlak voor het initiatief, een duidelijk bovenlokale betekenis, voorbeeldwerking, originaliteit en potentiële inspiratiebron voor het ontwikkelen van beleid. Een aantal initiatieven sprong er direct uit en had van meerdere juryleden de voorkeur. De initiatieven die zijn uitverkoren voor

een prijs of eervolle vermelding zijn naar het oordeel van de jury inspirerend en dragen daadwerkelijk bij aan een duurzame samenleving. De jury is tevens van mening dat deze initiatieven in de toekomst, eventueel door een kleine steun in de rug (zoals deze prijs), door de markt gedragen kunnen worden.”

Juryvoorzitter Duurzame Dinsdag 2008

drs. J. M. (Monique) de Vries, oud-staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat

Juryleden:

- Fatma Koser Kaya, Tweede Kamerlid D66
- Maayke Damen, jongerenvertegenwoordiger naar de VN Commissie voor Duurzame Ontwikkeling
- Han Brezet, hoogleraar Industrieel Ontwerpen - Design for Sustainable Development, Delft
- Dink Ripmeester, ondernemer in de maritieme sector
- Tom Rodrigues, lid Raad van Bestuur Ordina, voorzitter Stichting Samenleving & Bedrijf

Virale campagne over groener internet

Internetters bewustmaken van vervuilend karakter van internet en wijzen op de mogelijkheden van schoner en energiezuiniger internetdiensten.

Initiatiefnemers

Sacha van Geffen - Greenhost

Jasmijn Snoijink - Mediaridders

John Treffer - Zelfstandig Filmmaker

Initiatief

Internet en de ICT-sector zijn wereldwijd enorme energieverbruikers en milieuvervuilers. Volgens schattingen stoot de ICT-sector jaarlijks ongeveer evenveel CO2 en andere schadelijke stoffen uit als de luchtvaartindustrie.

Dit kan veel beter en efficiënter. Er zijn bedrijven die veel efficiënter en groener internetdiensten aanbieden, maar er is bij personen en bedrijven veel onwetendheid over hoe vervuilend internet eigenlijk is. De initiatiefnemers willen dit veranderen door een virale campagne op te zetten met een website en filmpjes die op ludieke wijze de energievervalsing aan het licht breng in de ICT. Er is inmiddels al een eerste filmpje opgenomen, dat internetters wijst op de mogelijkheden om internet groener te maken. De initiatiefnemers hopen te bereiken dat internet snel milieuvriendelijker wordt, als mensen zich bewust zijn van het vervuilende karakter van het internet. Klanten kunnen dan van hun leveranciers schonere diensten eisen, of overstappen naar meer duurzame leveranciers, zoals de diensten die de initiatiefnemers zelf aanbieden.

Zie ook: www.greenhost.nl en www.mediaridders.net

Eerste Prijs

Oordeel van de jury

Internet – en dan niet alleen het pc-gebruik van de consument, maar met name de grootschalige opslag van data op servers – kost enorm veel energie. Met de verwachte stijging in het gebruik van internet zal dit een van de grootste energieslurpers binnen de samenleving worden, vergelijkbaar met het wegvervoer. Het is al een tijd geleden dat de discussie opkwam om minder papier te verbruiken bij het printen. E-mails en documenten worden niet meer geprint, maar opgeslagen, op de eigen computers of op servers. Dat deze opslag ook energie kost en daarom nadelig is voor het milieu wordt daarbij gemakshalve vergeten. Bewustzijn van de noodzaak van een groenere ICT is volgens de jury dan ook een must.

Stills uit het eerste filmpje over energieverspilling in de ICT.

VSBfonds, partner van Duurzame Dinsdag!

Het VSBfonds vindt het belangrijk om duurzaamheid zo dicht mogelijk bij mensen te brengen. En om hen te leren hoe zij zelf kunnen bijdragen aan een duurzame leefomgeving. Het stimuleren van eigen initiatieven voor duurzaamheid past hier uitstekend bij.

Daarom ondersteunt het VSBfonds Duurzame Dinsdag, hét moment voor burgers om hun eigen duurzame initiatieven kenbaar te maken aan de samenleving.

Het VSBfonds ondersteunt Duurzame Dinsdag voor drie jaar, van 2008 tot 2010. Naast de financiële ondersteuning van de organisatie, krijgen de drie winnaars in 2008 een financiële impuls om hun idee verder uit te werken.

Meer informatie over het partnerschap met het VSBfonds, zie www.duurzamedinsdag.nl

Climate Ready

Duurzame en onafhankelijke energielevering voor nieuwbouwwoningen, invloed van consument op een beter milieu in en om de eigen nieuwbouwwoning.

Initiatiefnemers

Volker Wessels Vastgoed

Volker Wessels DEC

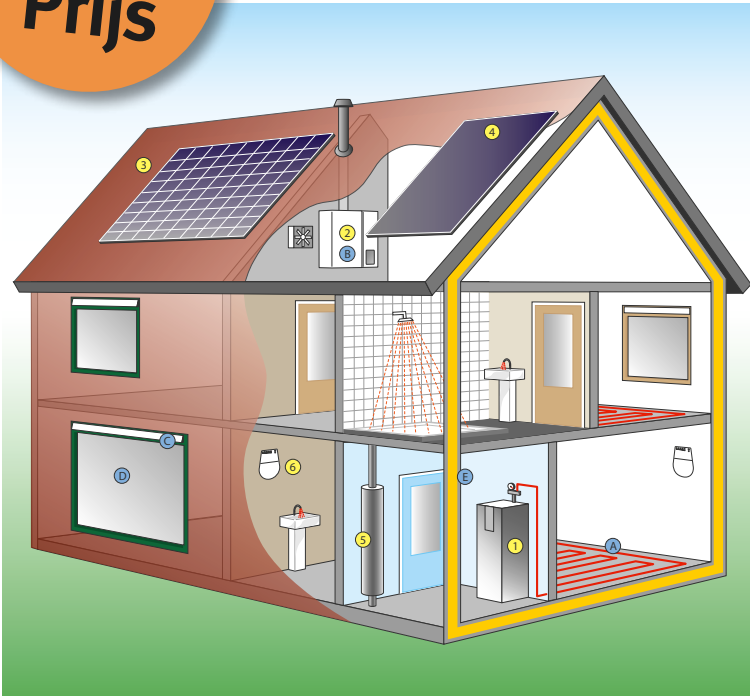
Initiatief

Climate Ready geeft antwoord op de vraag naar duurzame en onafhankelijke energielevering voor nieuwbouwwoningen. De consument krijgt extra wooncomfort, een onafhankelijke energienota en draagt bij aan een beter milieu. De woning wordt in de basis al 10% onder de wettelijke Energie Prestatie Coëfficiënt (EPC)-norm opgeleverd door toepassing van een zeer zuinige HoogRendementsketel, vloerverwarming, energiezuinig ventilatiesysteem en verhoogde isolatiewaarden. Daarnaast worden bouwkundige voorbereidingen getroffen zodat (bij aankoop of op elk ander gewenst moment) duurzame energie-installaties kunnen worden toegepast, zoals een warmtepomp, fotovoltaïsche PV-cellen, een zonneboiler, een douche-

warmtewisselaar of ventilatieopties. De consument geniet het comfort van persoonlijke begeleiding door een energieconsulent. De consument kan ook zelf uitrekenen wat de financiële, energetische, milieutechnische en comfortgevolgen zijn, via de Climate Ready Calculator, die beschikbaar staat op www.climateready.nl

Met Climate Ready heeft de consument maximale vrijheid om te kiezen voor duurzaam. Zo kan op grote schaal duurzaam worden geïnvesteerd in de woningbouw zonder sturing door regelgeving van de overheid. Wordt in de toekomst groen investeren nog interessanter, dan kan de consument alsnog kiezen voor het toepassen van duurzame energie-installaties door de bouwkundige voorbereidingen. De initiatiefnemers willen door het op grote schaal toepassen van duurzame energie in de woningbouw, energie en geld besparen en een substantiële CO₂-reductie realiseren (tot een ton CO₂ per jaar, per woning). Hierdoor hoopt het bedrijf actief haar maatschappelijke rol te vervullen. Daarnaast beoogt het bedrijf het bewustzijn van bewoners te vergroten inzake zuiniger wonen en leven. Het opschalingspotentieel van Climate Ready is groot. Het bouwprincipe kan in elke nieuwbouwwoning worden toegepast, nationaal en internationaal. Een mogelijkheid is bijvoorbeeld het standaard voorbereiden van elke woning op duurzame energiesystemen, door het nemen van bouwkundige voorbereidingen. Deze relatief kleine investeringen zorgen dat op elk later

Tweede Prijs

"Climate Ready levert de nieuwbouwwoning al in de basis energiezuinig op, inclusief bouwkundige voorbereidingen om de woning uit te breiden met extra energiebesparende installaties, eenvoudig en op elk gewenst moment."

moment grote (energie-)besparingen behaald kunnen worden. Daarnaast stimuleert het consumenten om bewust te kiezen voor (een persoonlijke mate van) duurzaamheid door transparante en persoonlijke informatievoorziening en begeleiding. Climate Ready wordt ondersteund door Koninklijke Volker Wessels Stevin, Volker Wessels Bouw & Vastgoed Ontwikkeling Nederland, Ministerie van VROM.

Zie ook: www.climateready.nl

Oordeel van de jury

Waar het energielabel van de overheid stopt, gaat climate ready verder. Zij geven consumenten handvatten om te kiezen voor duurzaamheid in hun woning. De jury gaat ervan uit dat duurzaamheid uiteindelijk door de markt gedragen moet worden en bij Climate Ready zijn wij ervan overtuigd dat zij dat – mede met deze bijdrage – kunnen. Op het gebied van duurzaam bouwen zijn er heel wat prijzen vergeven, dus dat was voor de jury niet doorslaggevend. Wat Climate Read zo bijzonder maakt en waarin zij scoren is juist de betrokkenheid van de consumenten erbij.

De Tuk Tuk van de Toekomst

Duurzaam en emissievrij personenvervoer voor de Nederlandse binnensteden.

Initiatiefnemers

Martijn Beversluis, Geert Kloppenburg, Dennis Harten, Marijn van der Linden, Peter Oud, Roland Vos

Initiatief

Vrijwel elke stad kampt met logistieke problemen. De grote steden slibben dicht en vervuilen. De Tuk Tuk van de Toekomst kan als aanvulling voor taxibedrijven dienen en bijdragen aan schonere steden met een betere en betaalbare bereikbaarheid, in Nederland, en wereldwijd.

De Tuk Tuk Company is in 2006 begonnen met de exploitatie van Tuk Tuks. Deze Thaise driewielers zijn licht, wendbaar, en betaalbaar en daarmee uitermate geschikt voor de stad. Middels een franchiseconcept biedt Tuk Tuk Company taxiriten aan tegen een transparant en laag tarief in de binnensteden van Den Haag, Amsterdam en Rotterdam. Er is daarbij een vrij uniek samenwerkingsverband tot stand gebracht met deze drie gemeentes tegelijkertijd. Grootste barrières zijn infrastructuur en standplaatsen. Dit zou op landelijk niveau gestimuleerd kunnen worden. Er bestaat nu echter een duidelijke behoefte bij gemeentes en bedrijven om dit vervoer elektrisch te maken.

Daartoe is nodig: financiële ondersteuning voor het produceren van drie elektrische Tuk Tuks, snellaadpalen in de stad en standplaatsen op strategische posities.

Groot knelpunt is verder de businesscase van de franchisenemer. De taxiwereld is een wereld met lage marges. Het businessmodel van Tuk Tuk Company is gebaseerd op frequent pendelen tegen een laag tarief. Hiermee wordt het gat tussen tram en taxi opgevuld. Het is een zeer nieuw product, en het kost tijd om het reisritueel van de klant te veranderen.

De Tuk Tuk Company wordt ondersteund door de gemeentes Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

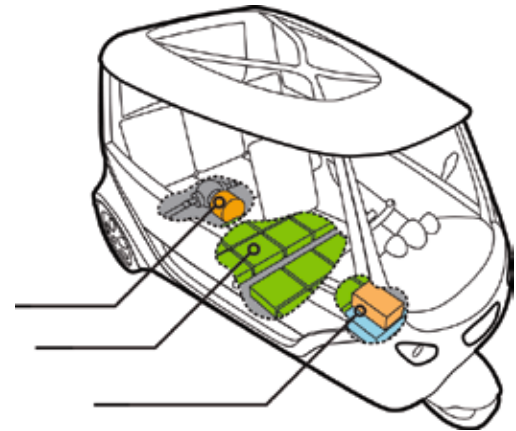
Zie ook www.tuktukcompany.nl

Oordeel van de jury

De TukTuk komt steeds vaker voor in het stadsbeeld van de grote steden in Nederland. Op korte stukken is het veel beter dan in de taxi zitten. Wat de jury betreft mag de TukTuk een nog meer geziene gast worden, maar dan natuurlijk moderner en zuiniger. Ze nemen minder ruimte in op de weg

Derde Prijs

en hebben een minder hoge maximumsnelheid, wat veel geschikter is voor in de stad. Ze zijn wendbaarder en minder log dan grote taxi's en leveren je daarom evengoed op tijd af op de plaats van bestemming.

De Haagse Biobus

Eervolle
Vermelding

Het produceren van alternatieve brandstoffen door gebruik te maken van overtollig geraakte gistingstanks op de gerenoveerde afvalwaterzuiveringsinstallatie Houtrust.

Initiatiefnemers

Hoogheemraadschap van Delfland, Delfluent Services B.V., Gemeente Den Haag, E.ON

Initiatief

Ongeveer 75% van het afvalwater dat op de rioolwaterzuiveringsinstallatie (awzi) Houtrust behandeld werd, wordt nu gezuiverd op de nieuw gebouwde awzi Harnaschpolder. Hierdoor is er ruimte in de slibgistingtanks op de Houtrust over. In samenwerking met Delfluent en E.ON is in 2007 een onderzoek gestart om na te gaan of deze ruimte benut kan worden om biogas op basis van afvalstoffen te maken. Hierbij wordt ondermeer gekeken naar groente-, fruit- en tuinafval. Dit initiatief is dus nog in een verkennende fase. Nader onderzoek is nodig naar onder meer vergunningen en vergisbaar materiaal. De gemeente Den Haag is bij het onderzoek aangeschoven vanwege plannen om stadsbussen

op gas te laten rijden. Een optie is om het gevormde biogas op te werken tot de kwaliteit van aardgas of het te mengen met aardgas. Een andere mogelijkheid is het biogas om te zetten in groene elektriciteit.

Het initiatief beoogt een grote bijdrage te leveren aan het doel van de gemeente Den Haag om de stad CO₂-neutraal en de lucht schoner te maken, maar ook om te laten zien dat hergebruik van overtollige onderdelen van het bedrijf Delfluent mogelijk is. Toepassing van hetzelfde proces op andere zuiveringsinstallaties behoort tot de toekomstmogelijkheden.

De Haagse Biobus wordt ondersteund door:
Het Hoogheemraadschap van Delfland (eigenaar zuivering);
Delfluent Services B.V. (operator zuivering);
Gemeente Den Haag (potentiële afnemer);
E.ON (potentiële operator/klant);
Biogast (adviseur/ervaring opwerken biogas)

Zie ook www.hhdelfland.nl

Oordeel van de jury

Het idee om bio-gas om te zetten tot groene elektriciteit sprong er voor de jury wel uit. Een zeer realistisch initiatief, dat nog in de verkenningsfase verkeert. Goed aan dit initiatief is verder dat het een sterk regionaal samenwerkingsverband is.

LED verlichting

Een onmisbare bijdrage aan energiebesparing.

Initiatiefnemer

Yolanda Coolen (LEDNED B.V.)

Initiatief

Gelukkig kunnen we veel doen om de nog steeds toenemende uitstoot van broeikasgassen een halt toe te roepen:

- 19 % van alle elektriciteit in de wereld gaat op aan verlichting,
- 75 % van alle verlichting in kantoorgebouwen in Europa is inefficiënt, kosten hiervan 6 miljard euro.

Bij totaalgebruik van reeds verkrijgbare efficiënte verlichting is een reductie mogelijk van 555 miljoen ton aan CO₂-uitstoot, 1560 miljoen vaten olie per jaar, ofwel de uitgifte van 530 gemiddelde energiecentrales.

Met het op zoveel mogelijk plaatsen installeren van LED-verlichting zou de doelstelling van 30% minder energieverbruik in 2020 al gerealiseerd kunnen worden.

Inmiddels lopen er projecten van LEDNED B.V. bij onder meer gebouwen, kantoren en parkeergarages) van gemeentes, bedrijven en scholen..

Zie ook www.ledned.nl

Eervolle
Vermelding

Oordeel van de jury

Besparing op elektriciteit staat als bron van CO₂-uitstoot hoog op de agenda.

LED-verlichting zou wel eens het licht voor de toekomst kunnen zijn. Een gloeilamp brandt 1000 uren, een spaarlamp 5000, maar een LED-lamp maar liefst 50.000. Naast energiebesparing tijdens gebruik is de levensduur minstens zo belangrijk voor duurzaamheid. Of LED-verlichting de vervanger van de spaarlamp wordt is niet zeker, wel dat het in bepaalde situaties veel effectiever is dan de spaarlamp.

LED biedt een enorm besparingspotentieel. Er worden nu bijvoorbeeld met groot succes proeven gedaan waarbij de grote straatlantaarns worden vervangen door kleine LED-verlichting in de strepen van het wegdek. Door de LED-verlichting komt ook een belangrijke discussie op gang over de vraag hoe we eigenlijk moeten verlichten.

IndiaMoves

Extra
Prijs
VEWIN

Werkvoorziening voor gehandicapten door verkoop van schoon drinkwater met een hand-aangedreven driewiel fiets.

Initiatiefnemer: Movendi Foundation

De Movendi Foundation wil het concept van het succesvolle 'GhanaMoves-project' ook elders implementeren: mensen met een handicap een volwaardige plaats in de maatschappij bieden. Door werk en mobiliteit in één hulpmiddel te combineren kunnen lichamelijk gehandicapten in Ghana nu aan de straathandel deelnemen. Hiervoor is een hand-aangedreven driewiel fiets ontworpen. De fietsen worden in een Ghanees metaalverwerkingsbedrijf vervaardigd met lokale materialen en gereedschappen. Een West-Afrikaanse multinational koopt de fietsen voor de gehandicapten. Voor de metaalbewerker betekent het extra werk en ook de multinational heeft baat bij het project. Hierdoor is er sprake van een win-winsituatie.

Dit concept kan ook elders toegepast worden. De Movendi Foundation begint in India. In de eerste helft van 2008 hebben twee studenten van de TU Delft daar vooronderzoek gedaan. Een vergelijk-

baar project kan worden neergezet door gehandicapten op handaangedreven driewielers schoon drinkwater te laten verkopen. Komend jaar wordt het idee uitgewerkt. IndiaMoves wordt ondersteund door TU Delft, Toon van Tuyl Designprijs 2007 en Hindustan Unilever (mogelijk ook de leverancier van het drinkwater).

Zie ook: www.movendifoundation.org

Motivering

Dit project is DubbelDuurzaam:

- het geeft gehandicapten de kans op een volwaardige plaats in de maatschappij door (aangepaste) mobiliteit en inkomen
- het levert een bijdrage aan het realiseren van de Millennium Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties.

Millennium Ontwikkelingsdoel nummer 7 luidt: Het percentage mensen dat niet beschikt over veilig drinkwater of sanitaire voorzieningen moet in 2015 met de helft zijn teruggebracht. (Nu heeft een op de zes mensen vervuild drinkwater, en vier op de tien geen fatsoenlijk toilet.)

De tien drinkwaterbedrijven in Nederland, verenigd in de Vewin, ondersteunen die doelstelling van harte. Ze zijn reeds actief in twintig landen, met name in Afrika, India en Indonesië. Het project IndiaMoves is een uitstekende aanvulling op deze activiteiten.

Vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin)

Duurzame Lintjes 2008

De jury heeft eerst een aantal selectiecriteria vastgesteld voor uitloving van de eerste Duurzame Lintjes aan de voorgedragen kandidaten:

- zonder onderscheid voor groot- of kleinschalige resultaten
- de genomineerde moet voorbeeldwerk hebben geleverd.
- men moet erg ondernemend zijn en blijk geven van doorzettingsvermogen, met een inzet 'om het bijna onmogelijke te bereiken', ondanks tegenslagen
- origineel

De volgende personen zijn onderscheiden met de eerste Duurzame Lintjes:

Bouwe De Boer, energiecoördinator van Leeuwarden / Friesland
'De meest initiatiefrijke energieambtenaar van het Noorden', 'de absolute gemeentelijke voorloper in Nederland met vernieuwende duurzame energieconcepten', 'het duurzame energiegeweten, motor en ziel van het Noorden', aldus enige kwalificaties. Bekend bij ministers en Tweede Kamer, maar altijd loyaal aan zijn wethouders en gedeputeerden en aan Fryslân, want hij is een echte Fries en heeft de sympathie en eenvoud van een Abe Lenstra: veel bereikt, maar geen borstklopper, veel humor, energie en emotie. Hij heeft unieke initiatieven verzonnen om duurzame innovatie in Friesland te bevorderen, ver uitgaand boven het normale ambtelijke duurzaamheidswerk en met een

De Duurzame Lintjes, ontwerp: Iris le Ritte

internationale dimensie. Ere wie ere toekomt, dit keer is hij aan de beurt!

Carla van Lingen – VARA's Vroege Vogels

Carla van Lingen heeft bijna dertig jaar gewerkt voor het radio-programma VARA's Vroege Vogels, waarvan meer dan 20 jaar als drijvende kracht en eindredacteur. In die periode is het programma uitgegroeid tot dé spreekbuis van groen Nederland. 'Met humor en relativering, maar ook met kennis van zaken.'

Erik van Heiningen, gedeputeerde Zuid-Holland

Duurzame Dinsdag zal komende jaren steeds meer regionaliseren. De provincie Zuid-Holland, en dan met name gedeputeerde Van Heiningen, heeft als eerste zijn nek uitgestoken om Duurzame Dinsdag

ook regionaal onder de aandacht te brengen. Mede door zijn inzet is er op de middag van 2 september 2008 ook in het provinciehuis een heel festijn. De provincie Zuid-Holland werkt - met dank aan Van Heijningen - hard om concrete doelstellingen op het terrein van duurzaamheid te realiseren. Niet voor niks heet het vorig jaar uitgekomen coalitieprogramma 'Duurzaam denken, dynamisch doen'. Zuid-Holland heeft als enige provincie de doelstelling van 100 procent duurzaam inkopen overgenomen van het Rijk.

Hanneke van den Brink-Crevels – IVN-vrijwilliger

Nauw bij people, planet and profit betrokken IVN-vrijwilliger, via internationale projecten in Afrika om gidsen en parkmedewerkers in nationale parken kennis en materialen te brengen. Ze werft daar zelf fondsen voor in Nederland bij bedrijven en personen; in noodgevallen springt ze zelf bij. Ze geeft leiding aan de begeleidingscommissie natuurgidsen van het IVN, waar duurzaamheid ook een groter aandeel krijgt. Ze zet zich in als gids om mensen uit alle windrichtingen van de Nederlandse samenleving kennis bij te brengen op het terrein van omgeving/natuur. Zowel binnen IVN als binnen andere natuurorganisaties. Dit laatste al vele jaren. Zelf kiest ze bewust voor duurzaam.

Kees Duijvestijn – hoogleraar Milieutechnisch Ontwerpen in relatie tot architectuur TUDelft / BOOM

Inspirerende en bescheiden pionier op het gebied van duurzaamheid. Hij combineert milieutechnisch ontwerp met veel thema's, waaronder watersystemen, energiesystemen, duurzaamheid, integraal ontwerpen. Een lichtpunt in de technische wereld. Duurzaam denken begint bij het stedenbouwkundige ontwerp. Hij was al bezig met duurzaamheid toen de term eigenlijk nog niet bestond, vanaf de jaren 70.

Marleen Kaptein – EVA Lanxmeer

Dankzij haar initiatief en inspanningen is in Culemborg vanaf 2000 een heel duurzaam bouwproject van de grond gekomen: de integrale ecologische woonwijk EVA-Lanxmeer. Inmiddels wonen circa 800 mensen in de wijk, zijn er enkele bedrijven, gebouwen met maatschappelijke functies (schooltje, kinderopvang) en wordt het groen door bewoners zelf (ecologisch) beheerd. De wijk is nog steeds in ontwikkeling, zo ook het 'EVA-centrum' dat de slagroom op de taart moet worden. Wijkbewoners vinden het Duurzame Lintje een mooie gelegenheid om Marleen Kaptein eens in het zonnetje te zetten en haar de nodige erkenning en waardering te geven.

Bart-Jan Krouwel – directeur Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen Rabobank, eerder mede-oprichter Triodos Bank

De financiële sector kan een belangrijke rol spelen voor een duurzame ontwikkeling. Bart-Jan Krouwel (mede-oprichter en eerste directeur van Triodosbank) heeft zich consequent ingezet voor duurzaamheid, ook in de interne organisatie van de

Rabobank. Hij blijft daarbij met beide benen op de grond. Om gangbare dingen duurzaam te doen. Man van de dialoog. Inmiddels is de Rabobank overigens de grootste groenfinancier van Nederland.

Peter Hendriks - CityCargo Amsterdam

Bij een bezoek aan de Volkswagenfabriek in Dresden in 2004, ziet ondernemer Peter Hendriks dé oplossing op het gebied van distributie voor de binnenstad van Amsterdam: de CargoTram. Een vervoerssysteem met vele voordelen: een vermindering van zwaar vrachtverkeer naar en in de binnenstad, met minder overlast, opstoppingen en luchtvervuiling en meer verkeersveiligheid.

In 2005 wordt onder de naam CityCargo Amsterdam een plan gemaakt om het grootste deel van het vrachtvervoer in Amsterdam per vrachttram en elektrische vrachtwagentjes te doen. Deze vrachttrams moeten daarbij zorgen voor de bevoorradings van winkels, supermarkten en de horeca in de binnenstad. Eind 2006 geeft de Amsterdamse gemeenteraad toestemming voor een proefproject met de vrachttram. Bij deze pilot moet CityCargo Amsterdam aan een aantal randvoorwaarden voldoen; onder meer dat het personenvervoer per tram geen overlast mag ondervinden en dat de verkeersveiligheid gewaarborgd blijft. In maart 2007 vindt een vier weken durende pilot plaats op het huidige tramnetwerk. Deze pilot is positief geëvalueerd en heeft geleid tot een exclusieve concessie voor tien jaar. In de eerste helft van 2009 rijden de eerste echte goederentrans door de stad.

Janny Benning - boerin

Janny Benning heeft haar Drentse kaasboerderij een aantal jaren gecombineerd met verkoop van biologische producten. Ze is voorvechtster van regionale producten en zet zich in voor lokale producten in buurtschap Lubbinge. Een aantal jaren terug ontplooidde ze ook duurzame activiteiten in Afrika: in het kader van de duurzame ontwikkelingsverdragen, die Nederland met een drietal landen in de Derde Wereld heeft afgesloten, vanuit de NBvP-Vrouwen van Nu. Daarbij werkte ze met vrouwen aan de basis in Benin. Uitgangspunten waren: duurzaamheid, wederkerigheid, gelijkwaardigheid en participatie. In het project werden kennis en ervaring tussen vrouwen uitgewisseld. De vrouwen daar hebben geleerd een plan-van-aanpak te maken en een organisatiestructuur op te zetten. Sinds enige tijd heeft mevrouw Benning andere activiteiten onder handen in het dorp, naast de (gedeelde) zorg voor de boerderij.

Duurzame Parade

De oogst van negen voorgaande edities Duurzame Dinsdag.

Duurzame Dinsdag heeft als doel duurzame ontwikkeling te verankeren in politiek ensamenleving. Dit doel wordt nagestreefd via een gezamenlijk optrekken van burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijven bij het stimuleren en initiëren van nieuwe bruikbare plannen en projecten op het gebied van duurzame ontwikkeling. Deze projecten worden onder de aandacht gebracht van politiek en maatschappij middels het overhandigen van de verzamelde initiatieven aan een vertegenwoordiger van het kabinet op de eerste dinsdag in september: Duurzame Dinsdag.

Waarom Duurzame Dinsdag?

Duurzaamheid is niet alleen voor veel bedrijven en organisaties van strategisch belang maar raakt ook de directe leefomgeving van mensen. Duurzame Dinsdag brengt wensen en initiatieven uit alle hoeken van de samenleving onder de aandacht van het kabinet op de eerste dinsdag van september.

Tiende editie

Duurzame Dinsdag wordt in 2008 voor de tiende keer georganiseerd. De eerste Duurzame Dinsdag vond plaats op 7 september 1999. De heer Frans Weisglas nam daarbij als toenmalig Ondervoorzitter van de Tweede Kamer het éérste Duurzame Koffertje in ontvangst. Na de heer Weisglas hebben respectievelijk staatssecretaris Remkes (2000), minister Netelenbos (2001), minister Jorritsma (2002), minister Van der Hoeven (2003), minister Dekker (2004), minister Verdonk (2005), minister-president Balkenende (2006) en minister Cramer (2007) namens kabinet (en volksvertegenwoordiging) het koffertje op Duurzame Dinsdag in ontvangst genomen. De grote aantallen ingediende initiatieven zijn een thermometer van de bewustwordings- en belevingsgraad in de samenleving: ze geven weer wat er leeft bij burgers en organisaties.

Hoe verging het de initiatieven?

Veel nog redelijk prille initiatieven hebben een zetje nodig in de zin van financiële, publicitaire en/of organisatorische ondersteuning. Duurzame Dinsdag probeert waardevolle initiatieven in meerdere opzichten een zetje te geven, als het even kan een beslissend zetje. Hieronder een overzicht van wat enkele aansprekende genomineerde en winnende initiatieven uit voorgaande edities hebben weten te realiseren.

Camping de Papillon

Winnaar
2000
(bedrijven)

Alex Wassink:

pionieren kost geld

Toen Alex Wassink in 1991 met zijn gezin camping De Papillon in Overijssel begon, wilde hij zoveel mogelijk besparen op water, gas en elektra. Toen dat lukte, ging hij een stap verder. In de wasmachines stroomde voortaan regenwater en door het toilet water uit het zwembad. Hoewel zijn gasten in eerste instantie voor de rust en gezelligheid komen, ziet Wassink dat ze de maatregelen waarderen. Het voetbalveld waar hij bomen plantte en een vleermuiskelder aanlegde, oogst bewondering. De informatiepanelen bij de wasserette, toiletten en het zwembad worden gelezen. Het publiek is iets veranderd, maar niet per definitie duurzaam. “Mensen vinden het soms vies dat we de urinoirs niet doorspoelen. Maar ik leg ze uit dat dit niet nodig is door een speciale coating en een stankafsluiter en dat deze maatregel veel drinkwater bespaart”, aldus Alex Wassink. De Nationale Toekomstprijs die hij in 2000 won, investeerde hij in de camping. Want pionieren kost geld. In de jaren die volgden, gaf Wassink lezingen in heel Europa. Zijn duurzame ambitie doet niets af aan comfort. “Voor mij is het welzijn van de gasten het belangrijkste. Anders komen ze niet terug.” Op de camping gaan de innovaties door. Zo verzamelt Wassink onder meer ideeën voor alternatieve energieopwekking waarbij restwarmte dient als verwarming.

Waterzijdig inregelen cv

Henk Deinum:

de investering al in twee jaar terugverdiend

In cv-installaties krijgen kleine radiatoren vaak teveel water en de grote te weinig, met als gevolg dat de ketel te warm water retour krijgt. Dat is energieverstopping. Het zogenoemde waterzijdig afstellen van de cv vergroot comfort en verlaagt het energieverbruik. In een woning verbruikt de cv na deze eenvoudige aanpassing 10 tot 30% minder aardgas, de besparing in

kantoren kan zelfs oplopen tot 70%.

De techniek was vroeger een standaardprocedure bij de installatie. Henk Deinum bracht de techniek opnieuw onder de aandacht en won daar in 2000 de Nationale Toekomstprijs in de categorie Personen mee. De methode wordt nu weer toegepast door een aantal installateurs. Van de 25 duizend gulden die hij won, betaalde Deinum jarenlang de reiskosten die hij maakte voor gegeven lezingen en bezochte congressen. Deinum adviseerde vooral non-profit organisaties, kerken, scholen en bedrijven. Hij vindt het jammer dat slechts een handjevol installateurs de techniek oppakt. “Bij installatiebedrijven heeft het geen prioriteit. Bovendien schroeft het de prijs op, wat niet goed is voor de concurrentiepositie. Maar de investering is al in twee jaar terugverdiend. Het is een aanpassing die verplicht zou moeten worden. Bij nieuwbouw en bestaande bouw.” Want ook hier valt volgens Deinum veel winst te behalen.

Op internet is veel informatie over WZl (waterzijdig inregelen) te vinden.

Maar ook bij ISSO Rotterdam, Senter Novem of CV tuning te Nijmegen.

Winnaar
2000
(personen)

Alles-in-1-woning

Alex van Loon:

woning zonder handicaps

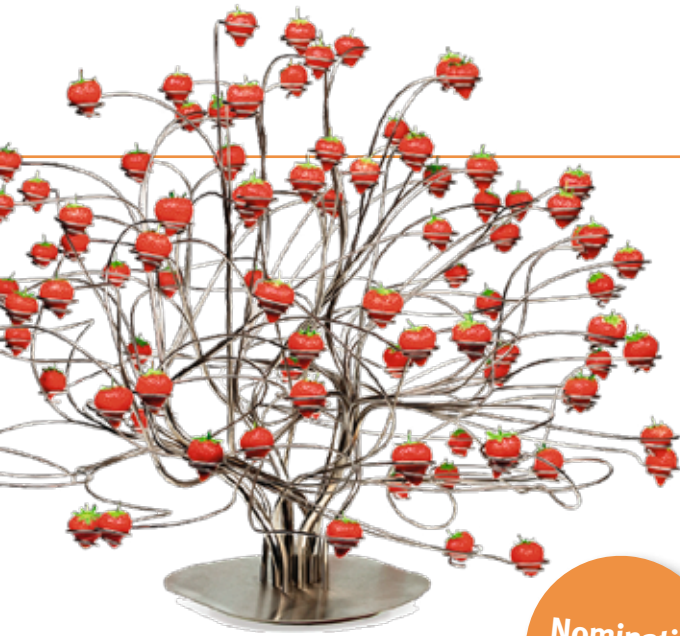
Eind jaren negentig zocht Alex van Loon een aangepaste woning voor zijn gezin met een meervoudig gehandicapt kind. Want ondanks de intensieve zorg voor dochter Minze, wilde hij haar dolgraag thuis laten wonen en zijn toenmalige woning kon niet worden aangepast. Vlakbij zijn huis kwamen twee kavels vrij waar de gemeente Leiden duurzame koopwoningen wilde laten bouwen. Van Loon diende als particulier een ontwerp in waarbij hij het begrip duurzaam breed opvatte.

Zijn ideale woning moest voldoen aan milieueisen en aan criteria van toegankelijkheid, verzorging en flexibiliteit. “Duurzaamheid heeft ook een sociaal aspect. Een woning moet bewoonbaar zijn door iedereen en in verschillende levensfasen. Je moet deze kunnen aanpassen als het nodig is”, aldus Van Loon. Het huis dat in 2003 werd opgeleverd, heeft vertrekken die kunnen worden samengevoegd of van functie kunnen veranderen. Ook kan een verdieping worden bijgebouwd. Zowel in 2000 als in 2001 werd het concept genomineerd voor de Nationale Toekomstprijs. De pers besteedde veel aandacht aan deze integrale bouw en Alex gaf lezingen op congressen over aangepast en duurzaam bouwen. “Op internet kom ik nog steeds publicaties tegen over de Alles-in-1-woning. Ik hoop dat

deze bouwmethode vaker zal worden toegepast en dat ik mijn kennis kan blijven delen.”

Project Aardbei

Nominatie
2001

Markt en Milieu:

96% milieuwinst gaf aanzet tot milieubewuste sector

Een duurzame aardbei tegen een eerlijke prijs. Dat was het doel van project Aardbei, Markt en Milieu dat in 2001 werd genomineerd voor de Nationale Toekomstprijs. De veertig deelnemende aardbeientelers wilden telen volgens Milieukeurnormen, zowel in de open grond als onder glas. Aan het eind van het project in 2001 bleek er een milieuwinst te zijn van maar liefst 96% ten opzichte van het referentiejaar 1997. “Er is in die periode veel geleerd, ook op het gebied van marketing”, vertelt Jan Robben, een van de telers. “De Nationale Toekomstprijs was een erkenning voor wat we deden en genereerde publiciteit.”

Alle positieve ervaringen en maatregelen werden al snel overgenomen door veruit de meeste telers. Uiteindelijk bleek de hele aardbeiensector in de projectperiode een milieuwinst te hebben geboekt van 90%. Tegenwoordig teelt vrijwel de hele sector milieubewust

De aardbeien van Jan Robben hebben geen Milieukeur, omdat dit niet langer onderscheidend is. Een Eko-keurmerk dan? “Het is lastig om daadwerkelijk de hogere prijs te krijgen die je voor biologische aardbeien moet vragen. Daarnaast zijn biologische aardbeien een kortere periode leverbaar. We richten ons op smaak, de Lambada is een van onze paradepaardjes. Het is de kunst dit zoveel mogelijk te combineren met duurzaamheid.”

De Druivengaerde

Nominatie
2001

Lidy Reijnen:

Zeeuwse wijngaard met oog voor mens en milieu

Toen Lidy Reijnen als carapatiënt last had van de toevoegingen in gangbare wijn, besloot haar man Niek zelf wijn te maken van fruit. Dat was 35 jaar geleden. Inmiddels heeft het stel zelf een wijngaard met 3.200 wijnstokken. De Druivengaerde in Zeeland werd in 2001 genomineerd voor de (toen nog) Nationale Toekomstprijs in de categorie bedrijven.

“Het jaar ervoor kregen we subsidie van Vitaal Platteland waarmee we wijnstokken en apparatuur konden kopen. De Nationale Toekomstprijs was een opsteker voor onze inspanningen. Het leverde ook publiciteit op waardoor we meer bezoekers kregen. We doen erg ons best de wijngaard nog meer bekendheid te geven. Zo hebben we de langste druivenpergola ter wereld met een vermelding in het Guinness Book of Records.” De druiven op De Druivengaerde worden zo milieuvriendelijk mogelijk geteeld. Daarnaast wordt veel aandacht besteed aan het welzijn van bezoekers. In 2006 kreeg De Druivengaerde subsidie om de Zeeuwse wijngaard uit te breiden met recreatieve elementen en informatie over wijn en druiventeelt. In een blokhuut – De Druif-Inn – vinden proeverijen plaats en op een open plek kunnen bezoekers croquet en jeu de boules spelen. Tussen de wijnranken staan kunstwerken. Lidy: “Het is een mooie plek geworden. Bezoekers komen hier graag terug.”

Regenwaterbenutting

Lucas Lauxen:

geen leidingwater meer nodig

Lucas Lauxen uit Groningen eindigde in het najaar van 2001 op de tweede plaats bij de Toekomstprijs van de stad Groningen met een systeem voor direct hergebruik van regenwater. De gemeente besloot zijn initiatief voor te dragen voor de Nationale Toekomstprijs die hij datzelfde jaar won.

“Ik woon in Waterland onderdeel van de ecologische wijk Drielanden. We hebben een gesloten watersysteem met een helofytenfilter. Regenwater wordt afgevoerd naar vijvers en bodem. Maar ik wilde dit schone regenwater graag hergebruiken, dat bespaart veel leidingwater. Dus heb ik een zuiverings- en opslagsysteem bedacht waardoor ik voor mijn hele huishouding geen leidingwater meer nodig heb.

Begin dit jaar hadden we een waterstoring in Groningen. Mijn watervoorraad van 8.000 liter werd beschreven in de lokale media. Prompt stonden mensen met lege flessen voor water voor de deur!”, vertelt Lauxen.

Met de geldprijs die hij in 2001 ontving, kon hij een deel van de kosten van zonnecollectoren en de

Winnaar
2001

zonneboiler dekken. Dit ter ondersteuning van de warmwatervoorziening, want zijn regenwaterproject was al af. “Tegenwoordig houd ik lezingen in het hele land over dit regenwater benuttingssysteem en help ik particulieren en wijkbewoners als zij ook dit systeem willen installeren. Zelfs in een ouder pand kun je mijn systeem aanleggen.”

Drijvende Kas

Nominatie
2002

Dura Vermeer:

subsidie voor een belangrijk exportproduct

Tegenwoordig wordt vaker nagedacht over bouwen op water, maar toen Dura Vermeer in 2002 met de Drijvende Kas werd genomineerd voor de Nationale Toekomstprijs, was het concept nog betrekkelijk nieuw. Het idee was om ruimte te gebruiken voor zowel tuinbouw als de opslag van water. Voordelen: lagere kosten voor het waterschap door een kleinere noodzaak tot waterberging, een lager energiegebruik en intensiever ruimtegebruik. De nominatie was voor Dura Vermeer een stimulans door te gaan met het kennisontwikkelingstraject. Met subsidie werden economische, technische en waterkwaliteitsaspecten onderzocht. Mogelijk was de nominatie voor het ministerie van LNV een reden om het demonstratiemodel mede te financieren.

Dit model, een drijvende kas van 900m², ligt in Naaldwijk. De ruimte wordt gebruikt voor presentaties en exposities en internationaal bezocht door de land- en tuinbouwsector. “De ontwikkelfase deden we samen met gemeenten, provincies, waterschappen en de landbouwsector”, aldus projectleider Johan van der Pol. “De volgende stap is productie voor de markt. Een belangrijke vraag is: waar en hoe kun je drijvende kassen realiseren en aan welke randvoorwaarden moet de kas voldoen? We beperken ons in elk geval niet tot Nederland. Ook andere landen krijgen te maken met wateroverlast. En kassenbouw is immers evenals deltatechnologie een belangrijk exportproduct.”

Fietsvriendinnen

Landelijk Steunpunt Fiets:

fietsen voor emancipatie en integratie van allochtone vrouwen èn een schoner milieu

Fietsvriendinnen is, naast het ondersteunen van organisaties die fietslessen geven, de hoofdactiviteit van het Landelijk Steunpunt Fiets dat in 2004 werd opgericht door coördinator Angela van der Kloof. Het project Fietsvriendinnen richt zich op nieuwe Nederlanders. Door het hele land maken Nederlandse vrouwen fietstochten met allochtone vrouwen om hen meer ervaring op te laten doen met fietsen en een vriendschap op te bouwen. Het Landelijk Steunpunt Fiets ondersteunt deze vrouwen met lespakketten, publiciteit, een landelijke ontmoetings- en inspiratiedag en gezamenlijke fietstochten.

In 2005 werd Fietsvriendinnen als winnaar van Duurzame Dinsdag beloond met een fietsvriendinnentocht door de Haagse duinen met als eregast Rita Verdonk en cabaretière Funda Mùjde. Door deze fietstocht kreeg Fietsvriendinnen meer bekendheid en werd fondsenwerving gemakkelijker. Er kwam een professionele website en het lespakket en het netwerk werden uitgebreid.

Winnaar
2005

Inmiddels is samen met lokale partners op zeventien plekken in Nederland Fietsvriendinnen opgezet. “We willen onze organisatie verder professionaliseren, onder meer door samenwerking met een adviesbureau voor verkeer, vervoer en mobiliteit”, vertelt Van der Kloof. “Ons streven is om op nog meer plaatsen kwalitatief goede fietslessen en het project Fietsvriendinnen van de grond te krijgen. Op die manier dragen we bij aan emancipatie en integratie van allochtone vrouwen èn aan een schoner milieu.”

Band op Spanning

De Groene Garage (Laurens Drogendijk):
ruim 200.000 liter brandstof en 450 ton CO₂ bespaard

Ruim de helft van alle auto's rijdt met een te lage bandenspanning. Daardoor wordt 2 tot 5% teveel aan brandstof verbruikt. In Nederland is dat in totaal jaarlijks 150 miljoen liter. Om de CO₂-uitstoot te verminderen, startte Laurens Drogendijk in 2005 Band op Spanning, een service van De Groene Garage, een stichting die hij een jaar eerder oprichtte. Band op Spanning won in 2006 Duurzame Dinsdag.

Met mobiele apparatuur controleert Band op Spanning de bandenspanning, indien nodig wordt deze bijgesteld. Band op Spanning wordt ingehuurd door bedrijven, organisaties en overheden in heel Nederland. Een juiste bandenspanning vermindert het brandstofverbruik en slijtage van de banden. Daarnaast is er een positieve invloed op de verkeersveiligheid en het milieu.

Duurzame Dinsdag leverde Band op Spanning meer naamsbekendheid en meer klanten op. Inmiddels voerden vier vaste medewerkers en 55 oproepkrachten van De Groene Garage ruim 50.000

controles uit en is meer dan 200.000 liter brandstof en 450 ton CO₂ bespaard. Drogendijk: "In het eerste jaar hebben we tienduizend auto's gecontroleerd. Vorig jaar is dit aantal verdubbeld. Dit jaar hopen we de bandenspanning van 45 duizend auto's te meten. Ik streef ernaar alle zeven miljoen auto's in Nederland vier keer per jaar te controleren."

Winnaar
2006

Kookboek duurzaam eten en koken

Winnaar
2007

Sevim Zor:

De westerse wereld is een maatschappij met veel overgewicht en overconsumptie. Er wordt veel voedsel verspild dat helaas de vuilnisbak ingaat. Er bestaan al veel boekjes die aangeven uit hoeveel calorieën een gerecht bestaat en wat er in zit, maar helaas ontbreekt het vaak nog aan informatie over de hoeveelheid energie, water, vervoer enzovoort die het heeft gekost om een product te vervaardigen. Hopelijk kan dit een methodiek worden die mensen inzicht geeft in hoe te consumeren, wat te produceren en waar het te produceren. Zulke informatie kan ook bijdragen aan een eerlijke verdeling. Bijvoorbeeld door geen vlees in te kopen van landen waar een groot watertekort is. Het kost zo'n 14.000 liter water om een kilo vlees te produceren.

Dit prachtige winnende initiatief koppelt duurzaamheidsaspecten aan bestaande informatie (recepten). Dit maakt het initiatief vernieuwend. Het gaat om bewustwording in de praktijk. Het initiatief is goed gericht op duurzaamheid vanwege de herkomst van producten. Het biedt kansen om opgenomen te kunnen worden in de receptenmagazines van supermarkten of zelfs het nieuwe Jamie Oliver

kookboek.

Sevim is al heel ver zowel met haar boek als met een computerprogramma dat ze heeft ontwikkeld. Het programma zal in staat zijn niet alleen van praktisch alle gerechten- niet alleen de gerechten uit het boek -de gebruikswaarde aan te geven. De website www.kokenvoormorgen.nl is sinds Duurzame Dinsdag 2008 online.

Liesbeth Kap van het ministerie van LNV biedt Sevim zo mogelijk en nodig ondersteuning.

Met Sevim Zor als voorzitter is de "stichting voor morgen" opgericht. De stichting gaat eigen financiering aanvragen voor activiteiten die inhoudelijk bij dit project aansluiten. De "stichting voor morgen" heeft als doel hebben projecten op te zetten in het kader van educatie, schone wijken, budgettering en gezondheid, en zal bijdragen aan de werkgelegenheid.

De dynamische database zal na het eerste jaar van dit project actief worden en zal zich gedurende het project verder ontwikkelen. Deze database zal alleen voor het toepassingsprogramma een eigen financiering krijgen. De basisgegevens zullen dezelfde zijn als in de hierboven beschreven database.

StoereVrouwen

Elena Simons / Wonder:

ludieke winkel-‘regimenten’ met respect voor mens, dier en milieu

Winkelen met respect voor mens, dier en milieu is leuk. Dat is de boodschap die StoereVrouwen graag uitdragen. Dat doen ze door op de gelijknamige website tips uit te wisselen over

duurzaam shoppen op het gebied van reizen, beauty en kleding. Daarnaast voeren zes StoereVrouwen-regimenten in Nederlandse en Vlaamse steden ludieke wereldverbeterende winkelacties. Op Duurzame Dinsdag in 2007 won het initiatief StoereVrouwen de vierde prijs. Sindsdien gaat het alleen maar beter.

Elena Simons is creatief leider van Wonder, de organisatie achter StoereVrouwen. “Het was destijds geen enorme verrassing voor ons dat we wonnen. We hebben een gaaf project met een sterke uitstraling dat goed paste bij het thema van dat jaar: duurzaam consumeren. Onze prijs was een brainstorm met Greenwish, een stichting die duurzame initiatieven ondersteunt. Het was een kleine, maar waardevolle bijdrage. Zo leerden we dat we ons binnen StoereVrouwen meer moesten richten op gedragsverandering en op informatie-overdracht. Ook kregen we via Greenwish een ingang bij het VSBfonds. Van dat fonds kregen we subsidie waarmee we de komende paar jaar de personeelskosten, de website en nieuwsbrieven en acties gedeeltelijk kunnen betalen. We zijn ambitieus. In 2010 willen we landelijk dertig regimenten en een rubriek in een tv-programma.”

Overige genomineerde en winnende initiatieven

Behalve de hiervoor beschreven initiatieven, zijn nog talloze andere bijzondere initiatieven op Duurzame Dinsdag in het zonnetje gezet. Hieronder een kort overzicht.

2000

Werelddorp (genomineerd)

Realiseren van voorbeelddorp van ca 15 ha, en 150 personen met als centrale thema's: duurzaamheid, sociale integratie, onderdeel van natuur (ecologische hoofdstructuur), werken met natuur. Doel: binnen 10 jaar in elke provincie een werelddorp.
www.pro-werelddorp.nl

Vernieuwend wonen Zutphen (genomineerd)

Een voorbeeldproject voor duurzaam en energiezuinig bouwen, geïnitieerd door zestal bewoners, gerealiseerd in 1996, is de basis voor de volgende stap: een projecthuis als ontmoetings-, werk- en voorlichtingscentrum van het project.
www.middenhuis.nl

Duurzame school de Sokkerwei, gemeente Castricum (genomineerd)

Bouwplan voor eerste duurzame school van Nederland, annex 35 woningen, appartementen, huisartsen- tandartsenpraktijk. De eerste paal voor de nieuwe duurzame basisschool is geslagen op 16 februari 2001.
www.sokkerwei.nl

Tresor-project; fondsen voor natuurbeschermingsprojecten in Frans Guyana (genomineerd)

Stichting Tresor, een samenwerkingsverband tussen Universiteit Utrecht en het bedrijfsleven, met als doelstelling fondsen bijeen te brengen om deze aan natuurbeschermingsprojecten te besteden op plaatsen waar deze fondsen een zo hoog mogelijk beschermingsrendement opleveren.

Jeugd daagt regering uit met The Bet (genomineerd)

Jongeren uit diverse organisaties stropen

de CO₂-mouwen op en gaan de weddenschap aan dat zij hun persoonlijke CO₂-emissie verminderen met 8% in 6 maanden en dagen de regering uit hetzelfde te doen. Sinds 2000 vindt The Bet plaats op scholen door het hele land; de jongeren hebben nog nooit de weddenschap verloren.
www.thebet.nl / www.jma.org

Duurzame wijkaanpak Hoogvliet (Rotterdam) (winnaar)

De wijk Hoogvliet wordt geherstructureerd. Samen met elkaar; dat is de aanpak voor de toekomstige nieuwbouw van oa 4800 woningen. In een gemeenschappelijk convenant tussen bewoners en ondernemers, ontwikkelaars en gemeente worden concrete afspraken vastgelegd en vertaald in investerings- en uitvoeringsprogramma.
www.hoogvliet.rotterdam.nl

Agrarisch Natuurbeheer & Recreatie op De Vogelhof (genomineerd)

Boeren met de natuur kan rendabel. Dit

wordt bewezen op het rundveebedrijf en boerenhotel De Vogelhof in Mariahout; de dieren hebben het beter, burgers maken kennis met het boerenleven en kennis wordt overgedragen.

www.vogelhof.nl

2001

Green Smiles, Bomen voor koeien (winnaar)

Green Smiles zijn spaarpunten ter waarde van 10 cent die door de verkoperj worden uitgegeven bij de aankoop van duurzame producten. Nadat de consument 100 Green

Smiles heeft gespaard kan hij deze inleveren om in duurzame projecten te investeren. De looptijd van het spaarproject is onbepaald. Dit project is helaas niet van de grond gekomen.

Verleden, heden en toekomst onder een dak (genomineerd)

Natuur- en milieucentrum De Groenling in Schagen wil een samenwerkingsverband met de Historische Vereniging, de Archeologische Werkgroep en de Stichting Kinderboerderij Schagen. Doelen: gezamenlijk nieuwe activiteiten ontwikkelen, kostenbesparing, samenwerking met mondiaal georiënteerde organisaties, zoals COS, Amnesty en Greenpeace. De eerste paal voor De Nieuwe Nes is half januari 2008 geslagen en wordt circa oktober 2008 in gebruik genomen.

www.CNME-d-groenling.nl

Project 't Huus mit de Belle (genomineerd)

Winnaar lokale Toekomstprijs De Wolden. Het project bestaat uit verschillende

onderdelen. In en om een oude boerderij in Echten vinden een aantal activiteiten plaats. In de voormalige schaapskooi is een bemane informatie- en plattelandswinkel, in de hooischuur een expositieruimte en een ambachtelijke boekbinderij. Er zijn plannen om de voormalige varkensschuur te verbouwen tot bed- en breakfast accommodatie.

EVA; ecologisch centrum voor educatie, voorlichting en advies (genomineerd)

Integraal ontworpen ecologische woonwerkwijk; landelijk voorbeeldproject voor duurzame stedenbouw op menselijke maat als bijdrage aan duurzame samenleving. Omvang: 220 woningen, kantoren, bedrijven, ateliers; ecologische stadsboerderij; EVA-centrum, multifunctioneel ecologisch congrescentrum & hotel.
www.evacentrum.com

Amfibisch waddenwaterwoning pilotproject te Buitenpost (genomineerd)

Na de bouw van een informatiecentrum

voor bio-ecologisch bouwen en nieuwe technologie in 1999, bouwt men nu een amfibische waddenwaterwoning, met gebruikmaking van stenen van gerecycled glas en zand en grind uit zee gewonnen. Het wordt een constructie die drijft op het water, zodat het problemen voorkomt bij hoge waterstanden.

www.waddenland.eu

2002

Project Antarctica (genomineerd)

Heropening en aanpassing van een Chileense Milieu onderzoeksbasis op Antarctica als duurzame voorbeeldbasis. Stimulering van wetenschappelijk onderzoek. Ontwikkeling van een interactief onderwijsprogramma voor middelbare scholen met behulp van media als school-tv en internet.

www.fairnature.com

Greencab (winnaar)

Het eerste bedrijf in Europa dat uitsluitend elektrisch aangedreven auto's gebruikt

voor taxivervoer en pakketvervoer. Greencab is begin 2002 van start gegaan in Utrecht. Helaas heeft het bedrijf dat de auto zou gaan leveren het af laten weten en is het bedrijf failliet gegaan. Initiatiefnemer heeft in 2006 met Band Op Spanning gewonnen.

Free\$pace (genomineerd)

Bestaande of nieuw aan te leggen volkstuincomplexen worden ingericht als multifunctionele enclaves waar ecologische, sociale en economische waarden in wisselwerking met de buurt, de gemeente, en lokale gemeenschap letterlijk en figuurlijk opbloeit.

2003

Geen prijsuitreiking geweest, wel Duurzaam Koffertje met initiatieven aangeboden aan kabinet.

2004

Geen prijsuitreiking geweest, wel Duurzaam Koffertje met initiatieven aangeboden

aan kabinet. Minister Dekker reageert op alle ingediende initiatieven.

2005

Fietsvriendinnen winnaar. Zie daar (pag.24).

2006

Lekker en verantwoord eten (2e prijs)

Leerkrachten leren over relatie voeding en energieverbruik. Dit initiatief richt zich op het onderwijs en wil ervoor zorgen dat leerkrachten meet kennis van zaken hebben op het gebied van energie, klimaat en voeding. Leerkrachten worden geschoold in hun kennis over voeding en het daarbij behorende energieverbruik.

Save the children - Jongeren Klimaat Top (eervolle vermelding)

In het kader van de jongerenparticipatie roept Save the Children jongeren op om in samenspraak met jongeren uit de Derde Wereld in actie te komen voor de klimaatproblematiek. In samenwerking met IVN en als onderdeel van de 'hier'-klimaatcampag-

ne van de postcodeloterij, is een educatief programma uitgewerkt voor het voortgezet onderwijs in Nederland.

Noordelijke klimaatcompetitie (eervolle vermelding)

Huishoudens leren energie te besparen. De noordelijke klimaatcompetitie is een wedstrijd tussen drie verschillende wijken in Groningen (warfhuizen), Drenthe (Zuidlaren) en Friesland (Reduzum). Sinds 1 juni 2006 zijn de ruim 50 deelnemende huishoudens, onder begeleiding van energiemedewerker van de 3 provinciale milieufederaties, bezig om blijvend minder energie in hun eigen huishoudens te gebruiken dan daarvoor. De wedstrijd duurt 6 maanden.

2007

Gulpener Oogstparade (2e prijs)

De Gulpener Oogstparade brengt producenten, non-gouvernementele organisaties (NGO's) en consumenten bij elkaar in een evenement, waarin het

lekkerste (milieu- en sociaalvriendelijk geteeld) eten en drinken op tafel staat. De opening door de staatssecretaris van Europese Zaken Timmermans geeft aan, dat het evenement belangrijk is voor de stimulering van de duurzame economie in de Euroregio.

Wereldmaaltijd voor iedere wereldburger (3e prijs)

Op basis van de cijfers van de FAO over de wereldwijde voedselproductie, berekende stichting WereldDelen dat er meer dan genoeg voedsel voor iedere wereldburger beschikbaar zou zijn als al het voedsel eerlijk zou worden verdeeld. Op basis van deze gegevens ontwikkelde Omslag het concept Wereldmaaltijd: het zelf bereiden van een maaltijd waarin niet meer ingrediënten worden gebruikt dan per persoon per dag beschikbaar zijn.

Wijde Wereldmarkt (5e prijs)

De WijDe Wereldmarkt is een jaarlijkse informatiemarkt over stages, onderzoek,

uitwisseling, vrijwilligerswerk en vakanties die gericht zijn op duurzame ontwikkeling. De informatiemarkt is bedoeld voor HBO- en WO- studenten. Het LHUMP organiseert de markt vanuit haar doelstelling duurzame ontwikkeling in het hoger onderwijs te integreren.

www.lhump.nl

Visie op ondergrond (eervolle vermelding)

De centrale vraag bij dit project is geweest hoe de ondergrond kan bijdragen aan een duurzame ontwikkeling van Zwolle. Binnen dit project zijn 3 toekomstverkenningen gedaan voor elk van de 3 P's van duurzaamheid. Dus: hoe ziet Zwolle er in de toekomst uit als Planet leidend is, hoe ziet Zwolle eruit als People leidend is en hoe ziet Zwolle eruit als Profit leidend is.

www.zwolle.nl

Zie ook www.duurzamedinsdag.nl/10jaar

Duurzame Dinsdag wordt georganiseerd door IVN Nederland, met medewerking en steun van:

SME Advies • Nederlandse Vrouwen Raad • Nationale Jeugdraad • TEMA-NL • Stichting Mondiale Samenleving • Provincie Zuid Holland
VSBfonds • Nuon • Matchpoint Internet • Ministerie van VROM • VEWIN • ICIS • Waterschap Velt en Vecht • Hoogheemraadschap van Delfland
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden • Noord-Brabantse Waterschapsbond • Greenwish